

Bruksela, dnia 19.6.2013 r.
COM(2013) 447 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, RADY
EUROPEJSKIEJ, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-
SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW**

Pracując wspólnie na rzecz młodych Europejczyków

Wezwanie do działania w sprawie bezrobocia osób młodych

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, RADY
EUROPEJSKIEJ, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-
SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW**

**PRACUJĄC WSPÓLNIE NA RZECZ MŁODYCH EUROPEJCZYKÓW
WEZWANIE DO DZIAŁANIA W SPRAWIE BEZROBOCIA OSÓB MŁODYCH**

Młodzi ludzie trzymają w swoich rękach klucz do dynamizmu i dobrobytu Europy przyszłości. Ich talenty, energia i kreatywność pomogą Europie rosnąć i stać się bardziej konkurencyjną, gdy już wyjdzie z kryzysu gospodarczego i finansowego. Jednak kryzys szczególnie mocno dotknął właśnie młodzież. Obecnie blisko 6 mln ludzi w wieku poniżej 25 lat pozostaje w Europie bez pracy, a łącznie 7,5 mln nie kształci się, nie pracuje, ani nie szkoli się. Stopa bezrobocia osób młodych w Europie wynosiła w pierwszym kwartale 2013 r. 23,5 %, a więc była ponad dwukrotnie wyższa niż – już i tak bardzo wysoka – stopa bezrobocia całej ludności. W niektórych państwach ponad połowa młodych osób chętnych do pracy jest bez zatrudnienia.

Z jednej strony oznacza to wielkie niewykorzystane zasoby, na których zmarnowanie Europa nie może sobie pozwolić, a z drugiej strony – poważny kryzys społeczny, który nie powinien się utrzymywać. Bezrobocie osób młodych ma głęboki wpływ na indywidualne osoby, a także na całe społeczeństwo i gospodarkę. Jeśli obecne tendencje nie zostaną szybko odwrócone, dzisiejszy poziom bezrobocia ludzi młodych może zagrozić długoterminowym perspektywom ich zatrudnienia, co będzie miało poważne konsekwencje dla przyszłego wzrostu gospodarczego i spójności społecznej. Pomaganie młodym ludziom w wejściu na rynek pracy i pozostaniu na nim, oraz w nabywaniu i rozwijaniu umiejętności, które pozwolą im w przyszłości znaleźć pracę, jest więc głównym priorytetem dla Unii Europejskiej w ramach szerszej europejskiej strategii stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy.

Podczas kryzysu finansowego Komisja współpracowała z państwami członkowskimi nad działaniami mającymi zaradzić gospodarczym i społecznym skutkom wysokiego i wciąż rosnącego bezrobocia. W przypadku części tych działań potrzeba czasu, by przyniosły one oczekiwane rezultaty: Europa potrzebuje głębokich strukturalnych reform, by stać się bardziej konkurencyjną, a przeprowadzenie ich nie może się odbyć z dnia na dzień. Kluczowe reformy muszą więc zostać poparte przynoszącymi szybkie efekty środkami, które będą pobudzały wzrost gospodarczy i pomogą młodym ludziom znaleźć pracę i zdobyć niezbędne umiejętności. Środki te zwiększą pewność siebie młodych ludzi i pokażą im optymistyczne perspektywy na przyszłość.

Komisja zaproponowała szereg praktycznych i wykonalnych rozwiązań, które mają szansę przynieść natychmiastowe wyniki. W ostatnim czasie, w grudniu 2012 r., Komisja przedstawiła pakiet na rzecz zatrudnienia młodzieży, a w marcu 2013 r. – wnioski w sprawie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, której budżet wynosi 6 mld EUR. Część tych wniosków uzgodniono na szczeblu UE, a teraz należy je niezwłocznie przekształcić w konkretne możliwości dla młodzieży. Inne wciąż jeszcze trzeba uzgodnić na szczeblu UE, w

szczegółności te, które są związane z wieloletnimi ramami finansowymi (MFF) na lata 2014-2020.

W tym kontekście w niniejszym sprawozdaniu opisano działania, które należy podjąć niezwłocznie, aby spowodować powrót młodych ludzi do pracy, nauki lub szkolenia. Działania te obejmują:

- wdrożenie gwarancji dla młodzieży;
- inwestowanie w młodych ludzi poprzez Europejski Fundusz Społeczny;
- koncentrację wysiłków na początku funkcjonowania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;
- wspieranie mobilności na unijnym rynku pracy przy pomocy EURES;
- kroki mające na celu ułatwienie przejścia od edukacji do zatrudnienia przez zwiększanie podaży wysokiej jakości praktyk zawodowych i staży oraz rozwiązywanie problemu braku właściwych umiejętności;
- przyspieszenie reform, tak by w dłuższej perspektywie stworzyć prawdziwy unijny rynek pracy; oraz
- środki na wspieranie tworzenia miejsc pracy w perspektywie krótkoterminowej, szczególnie przez małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), oraz na tworzenie zachęt do zatrudniania osób młodych.

W wielu tych obszarach wykonano już prace przygotowawcze. Kwestią priorytetową jest teraz przyspieszenie ich realizacji i koncentracja wysiłków na wczesnym etapie. Sukces będzie zależał zarówno od politycznej woli państw członkowskich, jak i od zdolności sektora prywatnego do tworzenia szans dla młodych ludzi. UE nie może zastąpić działań, które są niezbędne na szczeblu krajowym. Może jednak pomagać w ich realizacji, wskazując najważniejsze reformy w zaleceniach dla poszczególnych krajów, rozpowszechniając najlepsze praktyki, ukierunkowując inwestycje z budżetu UE oraz pomagając młodym ludziom w pełnym wykorzystaniu europejskiego jednolitego rynku.

Komisja Europejska wzywa instytucje europejskie, państwa członkowskie, partnerów społecznych i społeczeństwo obywatelskie do wspólnej pracy nad wdrażaniem środków opisanych w niniejszym sprawozdaniu. Radę Europejską wzywa się natomiast, by na czerwcowym szczycie udzieliła tym działaniom silnego wsparcia politycznego.

1. Urzeczywistnianie gwarancji dla młodzieży

W ramach pakietu na rzecz zatrudnienia osób młodych, przedstawionego w grudniu 2012 r., Komisja wezwała państwa członkowskie do zadbania o to, by wszyscy młodzi Europejczycy otrzymali wysokiej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, praktyki zawodowej lub

stażu w ciągu czterech miesięcy od ukończenia szkoły lub utraty pracy. To jest właśnie gwarancja dla młodzieży.

Rada przyjęła wniosek Komisji w kwietniu 2013 r. Teraz priorytetem jest jego realizacja. Zostało to odzwierciedlone w zaleceniach Komisji dla poszczególnych krajów z 2013 r. Komisja wskazała działania, które trzeba pilnie podjąć w 19 państwach członkowskich, by zwalczyć bezrobocie osób młodych, m.in. poprzez aktywną politykę rynku pracy, wzmocnienie publicznych służb zatrudnienia oraz wspieranie programów szkoleń i przyuczania do zawodu. Wszystkie te działania przyczynią się również do realizacji gwarancji dla młodzieży (podsumowanie wspomnianych zaleceń znajduje się w załączniku I).

Wdrażanie gwarancji dla młodzieży będzie wymagało trwałych inwestycji na szczeblu krajowym. Doświadczenie na przykład Austrii czy Finlandii pokazuje jednak, że inwestycje te zwracają się, a gospodarcze i społeczne koszty bezczynności są dużo wyższe, niż koszty realizacji działań. Zanim gwarancja dla młodzieży stanie się w pełni funkcjonalna minie sporo czasu, dlatego też niezbędne jest, by proces ten zaczął się już teraz. Konieczny jest jasny plan jej wdrażania przygotowany dla każdego państwa, wyjaśniający dokładnie w jaki sposób gwarancja dla młodzieży zostanie wprowadzona w życie. Należy przy tym uwzględnić odpowiednio różnice w skali i charakterze wyzwań w zależności od sytuacji poszczególnych państw.

Komisja wzywa zatem:

- Radę, by przyjęła proponowane **zalecenia dla poszczególnych krajów** w sprawie gwarancji dla młodzieży i bardziej ogólnie w sprawie zatrudnienia osób młodych, oraz państwa członkowskie, by niezwłocznie wprowadziły te zalecenia w życie.
- Państwa członkowskie, w których istnieją regiony, gdzie stopa bezrobocia osób młodych przekracza 25 %, by do października 2013 r. przedstawiły **plan wdrożenia gwarancji dla młodzieży**. Plany te powinny zawierać informacje na temat tego, w jaki sposób gwarancja dla młodzieży będzie wdrażana na szczeblu krajowym, jaką rolę będą pełniły poszczególne organy publiczne i inne organizacje, w jaki sposób będzie ona finansowana oraz jak będą monitorowane postępy, a także harmonogram wdrożenia. Zachęca się pozostałe państwa członkowskie, by przedstawiły podobne plany do wiosny 2014 r.

2. Wykorzystanie Europejskiego Funduszu Społecznego w celu wsparcia młodzieży

Unijne fundusze strukturalne są od wielu dekad kluczowym czynnikiem stymulującym tworzenie miejsc pracy i spójność społeczną w Europie. Kwota środków w ramach **Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)** na lata 2007-2013 wynosi blisko 80 mld EUR. Dzięki temu w całej Europie zapewniono zakrojone na szeroką skalę wsparcie dla działań, których celem jest integracja osób młodych na rynku pracy i rozwijanie kapitału ludzkiego.

Wybiegając w przyszłość, widać, że w latach 2014-2020 europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (ESI) będą miały do odegrania kluczową rolę we wspieraniu młodych ludzi i wdrażaniu „gwarancji dla młodzieży”. Pilnie potrzebne jest porozumienie w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych (MFF) i programów je wdrażających, by zapewnić, że środki z EFS i innych ESI będą mogły zostać zmobilizowane natychmiast od stycznia 2014 r. Porozumienie to musi odzwierciedlać, jak wielką wagę UE przykładła do zwalczania bezrobocia osób młodych i do zapobiegania temu zjawisku: minimalny udział finansowania w ramach polityki spójności na rzecz EFS w wysokości 25 % pomógłby zagwarantować, że kwota co najmniej 80 mld EUR pozostanie dostępna na inwestycje w kapitał ludzki w Europie.

Równoległe państwa członkowskie pracują intensywnie z Komisją w celu opracowania nowej generacji programów operacyjnych, które będą regulować, w jaki sposób środki te będą stosowane w praktyce. Jest to doskonała okazja, by dostosować nowe programy do najpilniejszych reform na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zgodnie z zaleceniami dla poszczególnych krajów, ze szczególnym uwzględnieniem wdrożenia gwarancji dla młodzieży.

Komisja wzywa zatem:

- Parlament Europejski i Radę do szybkiego uzgodnienia **wieloletnich ram finansowych i nowych rozporządzeń dotyczących ESI**, które powinny zagwarantować, że co najmniej 25 % finansowania w ramach polityki spójności (co najmniej 80 mld EUR) zostanie przydzielone do Europejskiego Funduszu Społecznego. Państwa członkowskie, w których stopa bezrobocia osób młodych jest szczególnie wysoka, by określiły stały poziom nakładów przeznaczonych na priorytety związane ze zwalczaniem bezrobocia osób młodych.
- Państwa członkowskie, by przyspieszyły prace prowadzone z Komisją w sprawie **umów o partnerstwie i programów operacyjnych** dotyczących ESI oraz nieprzerwanie kładły bardzo duży nacisk na zatrudnianie młodzieży, inwestycje w kapitał ludzki oraz dostosowanie systemów kształcenia i szkoleń do rzeczywistości rynku pracy.

3. Uruchomienie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

Aby w jeszcze większym stopniu skoncentrować wsparcie finansowe na regionach i osobach mających największe trudności w walce z bezrobociem osób młodych i nieaktywnością zawodową, Rada Europejska uzgodniła w lutym utworzenie specjalnej **Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych**, która ma zostać wsparta z budżetu UE kwotą 6 mld EUR. Będzie ona skierowana do młodzieży w wieku od 15 do 24 lat, niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (młodzieży NEET) i będzie uzupełniać wsparcie udzielane z EFS na realizację gwarancji dla młodzieży.

Komisja przyspieszyła przygotowanie niezbędnych wniosków ustawodawczych i przedstawiła je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w marcu 2013 r.¹. W chwili obecnej priorytetem jest zatwierdzenie przez Parlament Europejski i Radę tych wniosków i udostępnienie tych środków tak szybko, jak to możliwe.

3.1 Ukierunkowywanie i koncentracja wysiłków na początku funkcjonowania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

Komisja zaproponowała, aby wsparcie w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych zostało skoncentrowane na regionach dotkniętych stopą bezrobocia osób młodych przekraczającą 25 %, a w tych regionach na osobach (młodzieży NEET) w wieku od 15 do 24 lat. Kryteria te powinny zostać utrzymane: jakiegokolwiek obniżenie progu spowodowałoby zbyt duże rozproszenie funduszy, ze szkodą dla regionów o największych potrzebach.² Istotne jest również, by inicjatywa ta była wykorzystywana przede wszystkim do wspierania realizacji gwarancji dla młodzieży. Pozostałe grupy docelowe będą wspierane przez inne źródła finansowania z ESI, a w szczególności z EFS.

Aby zapewnić szybkie rozpoczęcie przekazywania pieniędzy z inicjatywy natychmiast po uzgodnieniu właściwych ram prawnych, Komisja proponuje wprowadzenie zmian dostosowawczych do profilu następných wieloletnich ram finansowych, tak by udostępnić całą kwotę 6 mld EUR w środkach na zobowiązania w pierwszych dwóch latach kolejnych MFF. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez zmianę profilu realizacji innych programów, tak by pozostawić całkowite roczne poziomy zobowiązań bez zmian.

Państwa członkowskie będą musiały być przygotowane na intensywne wdrażanie swoich programów operacyjnych oraz szeregu projektów, tak by pomóc młodym ludziom znaleźć dobrą pracę, praktyki lub możliwość kształcenia się. Ich realizacja powinna rozpocząć się niezwłocznie, nawet przed zawarciem umów o partnerstwie i przed wejściem w życie ram prawnych. Wszystko zależy od tego, czy państwa członkowskie będą gotowe na czas ze swoimi programami: Komisja rozpatrzy je szybko.

Komisja wzywa zatem:

- Parlament Europejski i Radę do zatwierdzenia **Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych**, tak by skierować wsparcie do regionów, w których stopa bezrobocia wśród młodzieży przekracza 25 %, i do młodych ludzi (młodzieży NEET) w wieku od 15 do 24 lat, z silnym naciskiem na działania wspierające gwarancję dla młodzieży.
- Parlament Europejski i Radę do wyrażenia zgody na **wykorzystanie całej kwoty 6 mld EUR z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w latach 2014 i 2015** poprzez

¹ COM(2013) 144 final.

² Obniżenie progu do poziomu regionów, w których stopa bezrobocia wśród młodzieży przekracza 20 %, i rozszerzenie wsparcia na osoby w przedziale wiekowym 25-29 lat zmniejszyłoby o ponad połowę wsparcie dla każdej młodej osoby (NEET), z 1360 EUR do 560 EUR, co miałoby bardzo szkodliwy wpływ na skuteczność tych interwencji.

zmianę profilu zobowiązań następných wieloletnich ram finansowych oraz do dostosowania rozporządzeń ESI tak, aby umożliwić uznanie wydatków w ramach inicjatywy za kwalifikowalne od daty złożenia jej programów operacyjnych, nawet przed zawarciem umów o partnerstwie i przed wejściem w życie ram prawnych.

- Państwa członkowskie do **przyspieszenia procesu przygotowania poszczególných programów w ramach inicjatywy** i do przekazania tych programów w 2013 r. do natychmiastowego wdrożenia.

3.2 Wznowienie zespołów zadaniowych ds. zatrudnienia ludzi młodych

W 2012 r. Komisja utworzyła wspólnie z państwami członkowskimi, w których poziomy bezrobocia osób młodych są szczególnie wysokie, **zespoły zadaniowe ds. zatrudnienia ludzi młodych**. Zespoły te pracowały razem, aby zagwarantować, że fundusze strukturalne UE będą wykorzystywane w celu uzyskania najlepszych rezultatów w zakresie wspierania młodych ludzi. W wyniku tych działań przeznaczono już około 16 mld EUR z unijnych funduszy na realizację projektów w trybie przyspieszonym lub realokację funduszy. Dzięki temu pomoc otrzyma ostatecznie ponad milion młodych ludzi, a pozytywne rezultaty dały się już odczuć w praktyce (zob. poniżej i załącznik II).

Przykładowe wyniki prac zespołów zadaniowych ds. zatrudnienia ludzi młodych

— W **Portugalii** inicjatywa „Impulso Jovem” przyniosła znaczące przeprogramowanie funduszy strukturalnych UE i do końca 2015 r. przyniesie korzyści 90 000 młodych ludzi i zapewni wsparcie 4 500 MŚP. Na przykład 143 mln EUR w ramach unijnego finansowania przesunięto na finansowanie działań, które obejmują staże w kluczowych sektorach gospodarki, jak również wsparcie na zatrudnianie osób w wieku 18-30 lat poprzez zwrot składki na ubezpieczenie społeczne płacone przez pracodawców.

— W **Hiszpanii** ponad 286 mln EUR z finansowania EFS przeniesiono na realizację działań związanych z młodzieżą. Działania prowadzone do dnia dzisiejszego obejmują szkoły-warsztaty i warsztaty poświęcone zatrudnieniu, w których uczestniczyło ok. 9 500 młodych ludzi. Dotacje w formie obniżek składek na ubezpieczenie społeczne dla przedsiębiorstw zatrudniających młodzież zostały udzielone w przypadku 142 000 młodych osób. W ramach nowej strategii na rzecz przedsiębiorczości i zatrudniania młodzieży określono 100 dalszych środków służących zwalczaniu bezrobocia osób młodych. Na działania te przeznaczono 3,485 mld EUR, przy czym część będzie współfinansowana przez EFS. Kilka szczególných środków jest finansowanych przez EFRR w regionach, w których stopy bezrobocia osób młodych są najwyższe.

— We **Włoszech**, w ramach planu działań na rzecz spójności, kwota 1,4 mld EUR została przydzielona na działania ukierunkowane na młodych ludzi, w tym plan na rzecz zatrudnienia młodzieży na Sycylii w wysokości 452 mln EUR, szkolenia dla 65 300 studentów z południowych regionów oraz 13 000 nowych stypendiów w zakresie mobilności. Na drugim etapie dodatkowa kwota 620 mln EUR została przeznaczona na nowe działania wspierające młode osoby i młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się, w tym opiekę nad dziećmi, wspieranie przedsiębiorczości i walkę ze zjawiskiem wczesnego kończenia nauki. EFS będzie również współfinansować działania wspierające programy przyuczania do zawodu (100 mln EUR) oraz zapewniające doradztwo i pośrednictwo pracy w przypadku uczniów i młodych absolwentów (36 mln EUR).

W oparciu o te pozytywne doświadczenia Komisja jest gotowa ponownie uruchomić i rozszerzyć program zespołów zadaniowych, które będą współpracowały z państwami członkowskimi, którym przysługuje wsparcie finansowe w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Z inicjatywy danego państwa członkowskiego zostaną utworzone

zespoły, które będą wspierać i przyspieszać prace w ramach przygotowywania programów operacyjnych oraz doradzać, w jaki sposób finansowanie z EFS i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych może być najlepiej wykorzystane podczas wdrażania gwarancji dla młodzieży.

Komisja wzywa zatem:

- Państwa członkowskie kwalifikujące się do uczestnictwa w Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, by na swój wniosek pracowały z ekspertami Komisji poprzez wyznaczone do tego celu **zespoły zadaniowe ds. zatrudnienia ludzi młodych** nad wdrażaniem programu gwarancji dla młodzieży oraz nad uruchomieniem środków z EFS i inicjatywy przeznaczonych na ten cel. W celu wsparcia tego procesu oraz na wniosek państwa członkowskiego Komisja będzie koordynować pomoc techniczną, na przykład w drodze partnerstwa z danym państwem członkowskim.

4. Zwiększenie mobilności z EURES i EFS

Jednolity rynek oferuje młodym Europejczykom bogactwo pracy, praktyk zawodowych i możliwości kształcenia. Wszystkie dowody wskazują na to, że młodzi ludzie pragną wykorzystać te możliwości. Wyszukiwanie i wykorzystywanie takich możliwości w innych państwach członkowskich w czasie rzeczywistym może być jednak przytłaczającym zadaniem. Komisja pracuje więc od dawna na rzecz ułatwienia mobilności, z korzyścią zarówno dla obywateli, pracodawców, jak i gospodarki europejskiej jako całości.

Portal EURES daje dostęp do ponad 1,4 mln ofert pracy i prawie 31 000 zarejestrowanych pracodawców. Jednakże sieć EURES nie wykorzystuje jeszcze w pełni swojego potencjału. Komisja zapoczątkowała poważną reformę, dzięki której system EURES będzie lepiej reagować na realia rynku pracy oraz zwiększony zostanie nacisk na mobilność młodych ludzi, którym zaproponowane zostaną możliwości łączenia pracy i kształcenia, np. w formie przyuczania do zawodu. Portal EURES jest również reorganizowany, tak by stał się bardziej przyjazny dla użytkowników, a karta EURES, zawierająca wspólnie uzgodnione wytyczne UE w zakresie krajowych środków wdrażania sieci EURES, zostanie przedstawiona do końca bieżącego roku. Ponadto Komisja pracuje nad nowymi przepisami, których celem jest wzmocnienie usług EURES, zarówno dla pracodawców, jak i osób poszukujących pracy. Postawiono sobie za zadanie zapewnienie większej liczby ofert zatrudnienia i poprawę dopasowania miejsc pracy do wniosków, a równocześnie pogłębienie integracji sieci EURES z krajowymi publicznymi służbami zatrudnienia.

Dla młodej osoby znalezienie możliwości pracy lub nauki za granicą to jedna rzecz – wykorzystanie jej to już zupełnie inna sprawa. Komisja prowadzi obecnie pilotaż nowego systemu, który ma pomóc młodzieży w wykorzystaniu ofert zatrudnienia ogłaszanych na EURES, pomagając jednocześnie MŚP w zatrudnianiu młodych osób poszukujących pracy z całej Europy. „**Tvoja pierwsza praca z EURES-em**” pomaga młodym ludziom w znalezieniu pracy w innych państwach członkowskich przez zapewnienie im wsparcia

finansowego na kursy językowe i inne potrzeby w zakresie szkolenia, a także na koszty podróży i programy integracyjne w przypadku zatrudnienia przez małe lub średnie przedsiębiorstwo (MŚP). System „Twoja pierwsza praca z EURES-em” przyczyni się do znalezienia miejsca dla około 5 000 osób w sześciu uczestniczących państwach członkowskich i zostanie przedłużony w 2013 r., obejmując praktyki zawodowe i staże. Wstępne wyniki były bardzo zachęcające i niektóre państwa członkowskie, np. Niemcy, oparły swoje własne programy mobilności na tym wzorze.

W ramach następnych wieloletnich ram finansowych Program Unii Europejskiej na rzecz przemian i innowacji społecznych zapewni dodatkowe bezpośrednie finansowanie w wysokości ok. 5 mln EUR rocznie na wsparcie tego rodzaju systemu celowego. Jednakże, biorąc pod uwagę skalę wyzwań, główny ciężar będzie spoczywał na państwach członkowskich, reprezentowanych przez ich publiczne służby zatrudnienia, a także na pracodawcach. To z tych źródeł będą musiały pochodzić dodatkowe środki finansowe przeznaczane na zatrudnianie w ramach mobilności wewnątrz UE, z wykorzystaniem doświadczeń systemu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”. EFS będzie w tym pomagał: od 2014 r. udostępnione zostanie wsparcie finansowe na szkolenia językowe i szkolenia służące pomocy w wybraniu ścieżki kariery, a także na koszty podróży i integrację w państwie przyjmującym.

Komisja wzywa zatem:

- Państwa członkowskie do wykorzystywania możliwości finansowania z EFS i krajowych źródeł finansowania w celu **promowania wewnątrzunijnej mobilności pracowników**, także z wykorzystaniem sieci EURES, oraz do wzmocnienia potencjału krajowych publicznych służb zatrudnienia w tym zakresie.
- Parlament Europejski i Radę do szybkiego rozpatrzenia nadchodzącego wniosku legislacyjnego Komisji dotyczącego **rozbudowy systemu EURES**, który zostanie przedstawiony do końca 2013 r.

5. Ułatwianie przejścia od edukacji do zatrudnienia

Pomoc młodym ludziom w integracji na rynku pracy po opuszczeniu szkoły lub uniwersytetu stanowi niezbędny element realizacji programu gwarancji dla młodzieży. W tegorocznych zaleceniach dla poszczególnych krajów Komisja zaleciła 16 państwom członkowskim skupienie uwagi na reformach programów kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) poprzez zwiększenie ich znaczenia dla rynku pracy. Powinno to zostać osiągnięte w drodze wzmocnienia elementu nauki przez pracę i przyspieszenie reform praktyk zawodowych. Proces ten może być wspierany z budżetu UE: Państwa członkowskie mogą wykorzystywać EFS, Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i program „Erasmus +”, by pomóc w poprawie jakości oraz skuteczności systemów kształcenia i szkoleń.

Przejście od edukacji do zatrudnienia było głównym zagadnieniem Pakietu na rzecz zatrudnienia osób młodych, który zapoczątkował dwie konkretne inicjatywy ułatwiające takie przejście: europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego oraz ramy jakości dla staży.

5.1 Wdrażanie europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego

Doświadczenie pokazało, że państwa, w których istnieją silne, atrakcyjne systemy kształcenia i szkolenia zawodowego, zwłaszcza te z ugruntowanymi systemami przyuczania do zawodu i rozbudowanymi możliwościami uczenia się poprzez praktykę, mają tendencję do osiągnięcia lepszych wyników w zakresie ułatwiania przejścia od edukacji do zatrudnienia i utrzymania niskiego poziomu bezrobocia osób młodych. Poprawa dostępności i jakości ofert przyuczania do zawodu stanowi zatem ważny element strategii na rzecz zatrudnienia osób młodych.

Jak zapowiedziano w Pakiecie na rzecz zatrudnienia osób młodych, Komisja zapoczątkuje europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego w celu poprawy jakości i dostępności programów przyuczania do zawodu oraz zmiany sposobu myślenia na temat uczenia się poprzez praktykę. Sojusz skupiać będzie państwa członkowskie, partnerów społecznych, przedsiębiorstwa, Komisję i inne właściwe zainteresowane strony, a jego zadaniem będzie rozwijanie wysokiej jakości szkoleń w formie przyuczania do zawodu oraz podnoszenie jakości nauki przez praktykę w ramach systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, a także promowanie krajowych partnerstw na rzecz dwutorowego kształcenia.

Rozpoczęcie działalności sojuszu w dniu 2 lipca 2013 r. jest okazją do pobudzenia do działania sektora prywatnego oraz do nadania nowego impulsu podaży wysokiej jakości szkoleń w formie przyuczania do zawodu i możliwości uczenia się poprzez praktykę i popytowi na te formy szkolenia. Przedsiębiorstwa mogą wiele zyskać dzięki dostępowi do dużej grupy potencjalnych kandydatów do praktyk zawodowych, a także dzięki inwestowaniu w chwili obecnej, po to aby w przyszłości dysponować pracownikami o wysokich kwalifikacjach.

Komisja wzywa zatem:

- Państwa członkowskie do wdrożenia proponowanych **zaleceń dla poszczególnych krajów** dotyczących przyuczania do zawodu oraz kształcenia i szkolenia zawodowego.
- Państwa członkowskie do uwzględnienia **reformy systemów przyuczania do zawodu w swoich planach wdrożenia gwarancji dla młodzieży** oraz do zmobilizowania środków unijnych na wsparcie tego celu, a także do stworzenia na szczeblu krajowym silnych partnerstw na rzecz dwutorowego kształcenia, zrzeszających organy odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie, partnerów społecznych, izby, organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego, organizacje młodzieżowe i studenckie, urzędy zatrudnienia i agencje zarządzające funduszami UE.

- **Sektor prywatny do udzielenia sojuszowi pełnego poparcia** i do zobowiązania się do zwiększenia dostępności wysokiej jakości praktyk zawodowych w oparciu o najnowsze, napędzane przez przemysł, inicjatywy.

5.2 Zapewnianie wysokiej jakości staży

Również staże mają do odegrania ważną rolę w sprawnym przejściu od edukacji do zatrudnienia, szczególnie w sytuacji kryzysu. Staże wysokiej jakości przyczyniają się do zwiększenia szans młodych osób na rynku pracy i stanowią istotny krok na drodze do zdobycia stałego zatrudnienia.

Jednakże pomimo szerokiego konsensusu w sprawie znaczenia staży, istnieją poważne obawy co do jakości oferowanych staży oraz ich wartości dodanej. Obawy te dotyczą niewystarczających treści dydaktycznych, nieodpowiednich warunków pracy i powtarzających się staży, które w rzeczywistości wykorzystywane są jako substytuty faktycznych miejsc pracy. Aby rozwiązać te problemy, Komisja zapowiedziała w ramach Pakietu na rzecz zatrudnienia osób młodych nową europejską inicjatywę na rzecz europejskich ram jakości dla staży. Komisja przeprowadziła konsultacje z partnerami społecznymi i prace nad tymi ramami zostaną teraz przyspieszone, tak aby przedstawić wniosek przed końcem 2013 r.

Komisja wzywa zatem:

- Radę do podjęcia szybkich działań w sprawie przyszłego wniosku Komisji dotyczącego **ram jakości dla staży**, tak aby nowe ramy weszły w życie na początku 2014 r.

5.3 „Erasmus +”: otwarcie transgranicznych możliwości kształcenia i szkolenia

Specjalne programy UE wnoszą również istotny wkład w rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego oraz wspieranie młodych ludzi w czerpaniu pełnych korzyści z jednolitego rynku. Zwiększona mobilność studentów zwiększa mobilność pracowników i przyczynia się do stworzenia bardziej zintegrowanego rynku pracy. Na przykład obecny program „Uczenie się przez całe życie” — a zwłaszcza podprogram „Leonardo da Vinci” w przypadku kształcenia i szkolenia zawodowego — umożliwił już 500 000 uczniów korzystających z kształcenia i szkolenia zawodowego oraz 225 000 studentów szkół wyższych skorzystanie z możliwości szkolenia się poprzez praktykę w innym państwie członkowskim. Otrzymali oni w ten sposób szansę rozwinięcia umiejętności związanych z zawodem i umiejętności przekrojowych, poszukiwanych przez pracodawców.

Przykłady na to, w jaki sposób europejskie programy mobilności w kształceniu i szkoleniu zawodowym pomogły młodym ludziom

- W 2012 r. Lili z Rumunii uczestniczyła w projekcie mobilności w ramach programu „Leonardo da Vinci” pod nazwą „Zastosowanie nowoczesnych systemów opieki zdrowotnej”. Spędziła cztery tygodnie, rozwijając swoje umiejętności w dziedzinie pielęgniarstwa w czasie kursu szkoleniowego w szpitalu Barmherzige Bruder w Wiedniu. Dzięki temu zdobyła nową wiedzę w zakresie technik pielęgniarstwa i nowoczesnych technik badań oraz poprawiła swoje umiejętności w zakresie języka niemieckiego. Te doświadczenia oraz otrzymane na koniec wyjazdu świadectwo Europass - Mobilność pomogły jej znaleźć nową pracę za granicą.
- Dzięki programowi „Leonardo da Vinci” Joanna z Polski w 2008 r. wzięła udział w jednomiesięcznym stażu zawodowym w Niemczech, gdzie pracowała dla lokalnego przedsiębiorstwa nasiennictwa, Appels Wilde Samen. Staż pozwolił jej zdobyć umiejętności w zakresie upraw wielu gatunków roślin oraz nauczyć się pracy w języku obcym, w innym środowisku kulturowym. Zdobyte doświadczenie pomogło jej w założeniu własnego gospodarstwa w Polsce. Joanna jest wciąż silnie związana z niemiecką firmą, w której odbyła staż.
- Matthias z Niemiec, chcąc zostać specjalistą w dziedzinie mechatroniki, rozpoczął wstępny staż zawodowy na międzynarodowym lotnisku w Monachium. Następnie udał się na trzy tygodnie do Wiednia, gdzie zdobywał doświadczenie zagraniczne w ramach programu „Leonardo da Vinci”, pracując w tamtejszym w porcie lotniczym. Staż za granicą pozwolił mu zrozumieć różnice w metodach i kulturze pracy oraz dał mu nowe spojrzenie na procedury pracy w jego własnym przedsiębiorstwie.

W okresie obowiązywania następnych wieloletnich ram finansowych, w ramach programu „Erasmus +” zaproponowanego przez Komisję, wsparcie dla mobilności zostanie znacznie zwiększone, tak aby pomóc łącznie prawie 5 mln młodych osób, z których ponad 700 000 będzie uczestniczyć w wyjazdach w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego. Współpraca między pracodawcami i instytucjami edukacyjnymi zostanie zacieśniona poprzez strategiczne partnerstwa i sojusze na rzecz umiejętności sektorowych. Jej celem jest wspieranie wyższej jakości programów edukacji oraz mobilności transgranicznej.

Wpływ tej współpracy może zostać zwiększony dzięki dokapitalizowaniu z funduszy krajowych i europejskich, w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego, w celu stworzenia nowych możliwości jeszcze większej liczbie młodych ludzi. Oczywiście jest, że zapotrzebowanie na transgraniczną mobilność jest duże i że liczba możliwości odbycia stażu za granicą ma w związku z tym znaczny potencjał wzrostu. Aby wykorzystać ten potencjał, Komisja przyspieszy realizację tej części programu „Erasmus +”, natomiast państwa członkowskie powinny wykorzystać do tego celu przydzielone im środki z EFS.

Komisja wzywa zatem:

- Parlament Europejski i Radę do szybkiego przyjęcia nowego programu „Erasmus +”. Komisja przyspieszy wdrażanie komponentu kształcenia i szkolenia zawodowego tego programu tuż po jego uruchomieniu w 2014 r.
- Państwa członkowskie do korzystania ze środków z EFS do **rozwijania i wspierania mobilności w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego**, aby pomóc młodym ludziom w zdobyciu umiejętności niezbędnych do znalezienia miejsca na rynku pracy.

5.4 Inwestowanie w umiejętności oraz rozwiązywanie problemu niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy

Konkurencyjność Europy, jej innowacyjność i produktywność w dużej mierze zależą od dostępności dobrze wykształconych i wyszkolonych pracowników. Utrzymująca się tendencja do stawiania coraz wyższych wymagań w zakresie posiadanych kwalifikacji oznacza, że młodym ludziom, którzy nie posiadają wymaganych przez gospodarkę umiejętności, coraz trudniej będzie znaleźć pracę. Przeciwdziałanie bezrobociu osób młodych wymaga zatem działania na rzecz rozwiązania problemu niedoboru i niedopasowania kwalifikacji.

Proces nabywania umiejętności rozpoczyna się w szkole i jest kontynuowany na studiach, a potem w czasie uczenia się poprzez praktykę. Obecnie jednak wiele systemów nauczania nie osiąga zadowalających wyników. Stanowczo zbyt wielu uczniów i studentów przedwcześnie kończy naukę, przez co młodzi ludzie nie nabywają podstawowych umiejętności. W związku z tym istnieje pilna potrzeba sprawienia, by systemy edukacji szybciej reagowały na obecne i przyszłe zapotrzebowanie na umiejętności, tak aby uniknąć zjawiska niedopasowania kwalifikacji i powstawania wąskich gardeł.

Jako kwestię priorytetową należy traktować rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy w sektorach, w których istnieje znaczący potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy, takich jak ICT, opieka zdrowotna czy gospodarka ekologiczna. Komisja zapoczątkowała w marcu 2013 r. ogólnounijne wielostronne partnerstwo – wielką koalicję na rzecz cyfrowych miejsc pracy, której celem jest przeciwdziałanie brakowi umiejętności w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych w UE oraz wypełnienie przewidywanych kilkuset tysięcy wakatów na stanowiskach wymagających tych umiejętności. W ramach swojego planu działania dotyczącego pracowników opieki zdrowotnej w UE Komisja zainicjowała w kwietniu 2013 r. wspólne działanie, którego celem jest pomoc w doskonaleniu procesów przewidywania i planowania zapotrzebowania na pracowników w sektorze zdrowia. Uczestniczą w nim razem państwa członkowskie i zainteresowane strony, wykorzystując tę okazję do wymiany najlepszych praktyk. Komisja prowadzi również analizę stosowanych w różnych państwach innowacyjnych strategii rekrutacji, takich jak wykorzystanie mediów społecznych do zachęcania młodych ludzi do rozpoczęcia kariery w sektorze opieki zdrowotnej. Komisja stworzy podobne koalicje lub szersze plany działania na rzecz uwolnienia potencjału tworzenia miejsc pracy, jakim dysponuje zielona gospodarka.

Również umiejętności związane z przedsiębiorczością są niezbędne młodym ludziom poszukującym pracy i zakładającym własne firmy. Praktyczne doświadczenia w dziedzinie przedsiębiorczości nabywane przez wszystkich młodych ludzi pomagają stworzyć powiązanie między edukacją a realnym światem, zamieniając kreatywne pomysły w element działalności firm. Aby wesprzeć zmiany w systemie edukacji, Komisja przedstawi bardziej szczegółowe wytyczne dotyczące zagadnień przedsiębiorczości w edukacji. Działanie realizowane we współpracy z OECD, dotyczące ramowych wytycznych dla nauki przedsiębiorczości w szkołach, w programach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz na uczelniach, będzie zachęcało do nauczania i uczenia się przedsiębiorczości.

Aby jeszcze dodatkowo pomóc młodym ludziom w znalezieniu pracy za granicą, Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi oraz zainteresowanymi stronami, działa na rzecz stworzenia europejskiego obszaru umiejętności i kwalifikacji. Dzięki niemu umiejętności i kwalifikacje będą łatwo uznawane poza granicami kraju, co ułatwi mobilność pracowników.

Komisja wzywa zatem:

- Państwa członkowskie do **unowocześniania i doskonalenia systemów edukacji** przez zajęcie się kwestią niedoboru podstawowych umiejętności, intensyfikację starań zmierzających do rozwiązania problemu wczesnego kończenia nauki, poprawę oferty edukacyjnej w zakresie umiejętności o charakterze ogólnym, takich jak obsługa urządzeń cyfrowych, przedsiębiorczość i znajomość języków obcych, oraz zwiększenie zakresu wykorzystania uczenia się z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- Wszystkie zainteresowane strony do zwiększenia wsparcia dla **wielkiej koalicji na rzecz cyfrowych miejsc pracy** w celu zapobiegnięcia przewidywanemu niedoborowi 900 000 specjalistów z dziedziny ICT w Europie do 2015 r.

6. Tworzenie europejskiego rynku pracy w perspektywie długoterminowej

Jeśli opisane powyżej działania zostaną wdrożone w chwili obecnej, większość z nich przyniesie natychmiastowe skutki. W perspektywie średnioterminowej trzeba jednak zrobić o wiele więcej, by zreformować gospodarkę w sposób, który doprowadzi do stworzenia prawdziwego europejskiego rynku pracy, w którym wszyscy obywatele, młodzi i starzy, będą mogli swobodnie przemieszczać się, by pracować, kształcić się i szkolić. To sprawi, że gospodarka europejska stanie się bardziej dynamiczna i elastyczna, przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnej ochrony osobom, które będą chciały skorzystać ze swoich praw, mieszkając, pracując i ucząc się za granicą.

Przedstawiono już wiele propozycji, które przyczynią się do funkcjonowania jednolitego rynku w sposób bardziej efektywny, w tym proponowane zmiany do dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, dyrektywy w sprawie przenoszenia uprawnień do dodatkowych emerytur lub rent oraz dyrektywy w sprawie egzekwowania praw pracowników mobilnych. Istnieje również pilna potrzeba poprawy egzekwowania istniejących przepisów unijnych, zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia i warunków pracy. Ponadto Komisja pracuje nad bardziej przyjaznymi obywatelom przepisami dotyczącymi koordynacji zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych i analizuje możliwość umożliwienia wypłacania świadczeń dla bezrobotnych przez okres dłuższy niż obecne 3 miesiące pracownikom szukającym zatrudnienia w innym państwie członkowskim.

Ostatni wniosek Komisji dotyczący modernizacji i wzmocnienia współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia również przyczyni się do usprawnienia działalności operacyjnej rynków pracy i realizacji programów dotyczących rynku pracy, a co za tym idzie

do wsparcia młodych ludzi w podejmowaniu pracy. Komisja proponuje utworzenie sieci publicznych służb zatrudnienia w celu zapoczątkowania systemu odniesienia, zaś odpowiednie działania poświęcone wzajemnej wymianie doświadczeń przyczynią się do zbudowania europejskiego rynku pracy, a później zapewnią osobom poszukującym pracy i pracodawcom lepsze i skuteczniejsze służby zatrudnienia.

Komisja wzywa zatem:

- Parlament Europejski i Radę do przyspieszenia prac nad wszystkimi wnioskami mającymi na celu wspieranie rozwoju **prawdziwego europejskiego rynku pracy** dostępnego dla wszystkich młodych ludzi.

7. Tworzenie miejsc pracy: pomaganie firmom w zatrudnianiu młodych osób

Bezrobocie wśród młodych osób zmniejszy się w sposób trwały tylko wtedy, gdy gospodarka stworzy więcej miejsc pracy. Dlatego wszystkie działania podejmowane w Europie, by pobudzić wzrost i tworzenie nowych miejsc pracy, przyczynią się do rozwiązania problemu bezrobocia młodych osób. Priorytety określone na poziomie europejskim w kontekście rocznej analizy wzrostu gospodarczego oraz na poziomie krajowym w ramach zaleceń dla poszczególnych krajów wytyczają kierunki działania. W tym zakresie niezbędne jest podjęcie szczególnych wysiłków, aby stworzyć odpowiednie zachęty dla przedsiębiorstw, zwłaszcza dla MŚP, do zatrudniania młodych osób i zatrzymywania ich w miejscu pracy.

Młode osoby są dotknięte bezrobociem w nieproporcjonalnie wysokim stopniu. Stanowi to odzwierciedlenie szerszego, głębokiego problemu w funkcjonowaniu rynków pracy. W wielu krajach młodzi ludzie stanowią wyjątkowo duży odsetek pracowników zatrudnionych na czas określony. Zmniejszanie rozdźwięku pod względem przepisów o ochronie zatrudnienia między umowami na czas określony a umowami na czas nieokreślony przyczyni się do ułatwienia przechodzenia nowych pracowników, w tym młodych osób, od pierwszego zatrudnienia na krótki czas do bardziej stabilnego zatrudnienia, oferującego dobre perspektywy rozwoju kariery. Ponadto obniżanie kosztów zatrudniania młodych osób w ich pierwszym miejscu pracy, na przykład przez ukierunkowane dotacje i obniżki składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku stanowisk wymagających niskich kwalifikacji, może przynieść istotne korzyści w odpowiednich warunkach.

MŚP, a w szczególności mikroprzedsiębiorstwa, są wyjątkowo ważnym motorem tworzenia nowych miejsc pracy dla młodych osób i dlatego należy dołożyć wszelkich starań, by zapewnić im dostęp do niezbędnego finansowania. Instrumenty UE, w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, odgrywają tu znaczącą rolę, zarówno poprzez zapewnianie bezpośredniego wsparcia dla MŚP, jak i poprzez współfinansowanie szerokiej gamy instrumentów finansowych. Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) również ma do odegrania istotną rolę w zakresie dostępu do finansowania dla MŚP. Oczekuje się, że niedawny wzrost kapitału o 10 mld EUR pozwoli uwolnić corocznie 12,5 mld EUR w formie bezpośredniego wsparcia finansowego dla MŚP w latach 2013-2015 i może zmobilizować

łącznie ok. 37,5 mld EUR w postaci pożyczek dla MŚP, jeśli uwzględni się inne rodzaje pożyczek, z których pośrednio korzystają MŚP, oraz inne rodzaje współfinansowania. Ponadto Komisja współpracuje obecnie z EBI w celu opracowania wspólnych instrumentów wspierających udzielanie pożyczek MŚP.

Komisja wzywa zatem:

- Państwa członkowskie do wdrożenia **zaleceń skierowanych do poszczególnych krajów**, w tym przez zmniejszenie obciążeń podatkowych związanych z zatrudnieniem, zmniejszenie różnic w ochronie zatrudnienia w przypadku różnych umów o pracę oraz opracowanie ukierunkowanych środków zachęcających do zatrudniania młodych osób.
- **EBI do zwiększenia wsparcia dla MŚP** w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i oferowania praktyk przyuczania do zawodu dla osób poniżej 25. roku życia oraz do przyspieszenia prac wspólnie z Komisją w celu wdrożenia nowego mechanizmu wsparcia dla MŚP.

Załącznik 1: Zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące zatrudnienia osób młodych

BE	Uproszczenie zachęt w zakresie zatrudnienia i zwiększenie spójności między tymi zachętami a polityką aktywizacji zawodowej, dostosowywaniem podaży do popytu na rynku pracy, edukacją, uczeniem się przez całe życie i polityką kształcenia zawodowego w odniesieniu do osób starszych i młodzieży.
BG	Przyspieszenie realizacji krajowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, np. przez wdrożenie gwarancji dla młodzieży. Przyjęcie ustawy o edukacji szkolnej i kontynuację reformy szkolnictwa wyższego, szczególnie przez lepsze dopasowywanie wyników kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz zacieśnianie współpracy między sektorem edukacji i badań naukowych a przedsiębiorstwami.
DK	Poprawa jakości szkolenia zawodowego w celu zmniejszenia odsetka osób wcześniej kończących naukę oraz zwiększenie liczby miejsc umożliwiających przyuczanie do zawodu.
EE	Kontynuowanie wysiłków w celu lepszego dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, w tym dalsze angażowanie partnerów społecznych i prowadzenie ukierunkowanych działań służących walce z bezrobociem osób młodych.
ES	Wdrożenie i ściśle monitorowanie skuteczności rozwiązań w zakresie zwalczania bierności zawodowej młodzieży, określonych w strategii zatrudnienia i przedsiębiorczości młodzieży na lata 2013–2016, na przykład za pomocą gwarancji dla młodzieży. Kontynuowanie działań zmierzających do lepszego dostosowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ograniczenia wczesnego kończenia nauki oraz promowania uczenia się przez całe życie. Działania te obejmują w szczególności rozszerzenie stosowania dwutorowego szkolenia zawodowego poza obecny etap pilotażowy oraz wprowadzenie kompleksowego systemu monitorowania wyników uczniów do końca 2013 r.
FI	Wdrożenie bieżących działań, których celem jest poprawa sytuacji młodzieży i osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy ze szczególnym naciskiem na nabywanie potrzebnych umiejętności, a także uważne monitorowanie wpływu tych środków.
FR	Podjęcie działań mających poprawić przechodzenie od nauki do zatrudnienia, na przykład poprzez gwarancję dla młodzieży i wspieranie przyuczania do zawodu.
HU	Zajęcie się problemem bezrobocia osób młodych, na przykład za pomocą gwarancji dla młodzieży.

	<p>Wdrożenie krajowej strategii dotyczącej wczesnego kończenia nauki oraz dopilnowanie, aby system edukacji dawał wszystkim młodym ludziom odpowiednie umiejętności, kompetencje i kwalifikacje przydatne na rynku pracy. Wspieranie procesu przechodzenia między różnymi etapami edukacji oraz w kierunku rynku pracy. Przeprowadzenie reformy szkolnictwa wyższego, która umożliwi zdobycie wyższego wykształcenia większej liczbie osób, w tym studentom znajdującym się w niekorzystnej sytuacji społecznej.</p>
IT	<p>Podjęcie dalszych działań w celu zwiększenia udziału w rynku pracy, szczególnie kobiet i młodych ludzi, na przykład w postaci gwarancji dla młodzieży.</p> <p>Ulepszenie programów kształcenia i szkolenia zawodowego, zapewnienie wydajniejszych publicznych służb zatrudnienia oraz poprawa usług wspierania kariery i poradnictwa zawodowego dla studentów szkół wyższych. ... Większe zaangażowanie w zapobieganie wczesnemu kończeniu nauki i poprawa jakości szkół i wyników nauczania, w tym poprzez zreformowanie systemu doskonalenia zawodowego i ścieżek kariery nauczycieli.</p>
LT	<p>Poprawa zdolności do zatrudnienia osób młodych, na przykład za pomocą gwarancji dla młodzieży, poprawa sposobów realizacji i skuteczności programów praktyk zawodowych oraz zaradzenie problemowi utrzymującego się niedopasowania kwalifikacji.</p>
LU	<p>Zwiększenie wysiłków w celu zmniejszenia bezrobocia osób młodych poprzez dopracowanie i monitorowanie aktywnej polityki rynku pracy. Wzmocnienie kształcenia ogólnego i zawodowego, tak by umiejętności młodych ludzi bardziej odpowiadały potrzebom rynku pracy, w szczególności w przypadku osób ze środowisk migrantów.</p>
LV	<p>Zmniejszenie bezrobocia osób młodych i bezrobocia długotrwałego poprzez zwiększenie zasięgu i skuteczności aktywnej polityki rynku pracy i ukierunkowane usługi społeczne. Poprawa zdolności do zatrudnienia osób młodych, np. poprzez gwarancję dla młodzieży, stworzenie wszechstronnego poradnictwa zawodowego, wdrożenie reform w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz poprawa jakości i dostępności praktyk zawodowych.</p>
MT	<p>Kontynuowanie działań na rzecz ograniczenia zjawiska wczesnego kończenia nauki, przede wszystkim przez ustanowienie kompleksowego systemu monitorowania oraz dostosowanie kształcenia i szkoleń do potrzeb rynku pracy pod względem poszukiwanych umiejętności, m.in. poprzez zapowiedzianą reformę systemu przyuczania do zawodu.</p>
PL	<p>Zwiększenie wysiłków na rzecz obniżenia bezrobocia osób młodych, na przykład za pomocą gwarancji dla młodzieży, zwiększenie dostępności przyuczania do zawodu i uczenia się poprzez praktykę, zacieśnienie współpracy szkół i</p>

	pracodawców oraz poprawa jakości nauczania.
RO	<p>W celu zwalczania bezrobocia osób młodych – terminowe wdrożenie krajowego planu na rzecz zatrudnienia młodzieży, w tym np. za pomocą gwarancji dla młodzieży.</p> <p>Wzmoczenie prac nad reformą kształcenia i szkolenia zawodowego. Dalsze dostosowanie szkolnictwa wyższego do potrzeb rynku pracy oraz poprawa dostępu do rynku pracy dla osób w niekorzystnej sytuacji. Wdrożenie krajowej strategii w sprawie wczesnego kończenia nauki, kładącej większy nacisk na lepszy dostęp do wysokiej jakości wczesnej edukacji, w tym dla dzieci romskich.</p>
SE	<p>Zwiększenie starań o poprawę integracji na rynku pracy młodych ludzi o niskich kwalifikacjach oraz osób ze środowisk migracyjnych za pomocą bardziej skutecznych i lepiej ukierunkowanych środków służących poprawie zdolności do zatrudnienia oraz zwiększeniu popytu na rynku pracy na te grupy pracowników. Zwiększenie wysiłków na rzecz ułatwienia przejścia od kształcenia do zatrudnienia, w tym przez szersze wykorzystanie programów uczenia się poprzez praktykę i przyuczania do zawodu oraz innych rodzajów umów łączących zatrudnienie i kształcenie. Dokończenie prac nad gwarancją dla młodzieży w celu objęcia pomocą młodych ludzi, którzy nie uczą się ani nie szkolą.</p>
SI	<p>Podjęcie dalszych działań mających na celu wzrost zatrudnienia osób młodych, które ukończyły studia wyższe, osób starszych oraz nisko wykwalifikowanych, przez koncentrowanie zasobów na odpowiednio dopasowanej aktywnej polityce rynku pracy, przy jednoczesnej poprawie ich skuteczności.</p> <p>Rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy dzięki poprawie atrakcyjności odpowiednich programów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dalszej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami przy ocenie potrzeb rynku pracy.</p>
SK	<p>Wzmoczenie wysiłków na rzecz rozwiązania problemu bezrobocia osób młodych, na przykład za pomocą gwarancji dla młodzieży. Podjęcie działań w celu przyciągnięcia młodych ludzi do zawodu nauczyciela i poprawy wyników kształcenia. W dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego – zapewnienie większych możliwości uczenia się poprzez praktykę w przedsiębiorstwach. W szkolnictwie wyższym – stworzenie większej liczby programów studiów licencjackich nastawionych na potrzeby rynku pracy.</p>
UK	<p>W oparciu o program „Youth Contract” – intensyfikacja działań na rzecz walki z bezrobociem osób młodych, np. za pomocą gwarancji dla młodzieży. Podniesienie jakości i wydłużanie czasu trwania programów przyuczania do zawodu, uproszczenie systemu kwalifikacji zawodowych i zwiększenie zaangażowania pracodawców, zwłaszcza w zakresie zaawansowanych i średnio zaawansowanych</p>

	<p>umiejętności technicznych.</p> <p>Ograniczenie odsetka młodych ludzi w wieku od 18 do 24 lat z bardzo niewielkimi podstawowymi umiejętnościami, m.in. przez skuteczną realizację programu praktyk zawodowych.</p>
--	--

Załącznik 2 – W jaki sposób zespoły zadaniowe ds. zatrudnienia ludzi młodych pomogły młodzieży

Irlandia	<ul style="list-style-type: none"> – W grudniu 2012 r. powstał fundusz ds. rynku pracy, edukacji i szkoleń pod nazwą „Momentum”, który jest elementem irlandzkiego planu działania na rzecz zatrudnienia. Fundusz ten umożliwi przeszkolenie do 6 500 osób, które od dłuższego czasu są bezrobotne. Ogólny budżet wspomnianego funduszu, wynoszący 20 mln EUR, zostanie zasilony 10 mln EUR z EFS. Projekty finansowane z funduszu są podzielone na cztery kategorie, z których jedna jest specjalnie skierowana do osób poniżej 25. roku życia. Obecnie 816 młodych osób korzysta z pomocy w ramach tej kategorii. Zważywszy jednak, że młode osoby mogą uczestniczyć również w pozostałych trzech kategoriach, ogólna liczba młodych uczestników w funduszu „Momentum” to 1 353 osób. – Kwotę 25 mln EUR przesunięto do budżetu zintegrowanego programu „Youthreach” oferującego kształcenie, szkolenie i praktyki zawodowe młodym ludziom, którzy przerwali naukę, nie uzyskawszy żadnych kwalifikacji ogólnych ani zawodowych. Dzięki przekazanim środkom do końca 2013 r. uda się utrzymać 3 700 miejsc dla praktykantów.
Słowacja	<ul style="list-style-type: none"> – W wyniku realokacji środków z EFS w listopadzie 2012 r. rozpoczęto dwa projekty krajowe (o wartości 70 mln EUR) wspierające tworzenie miejsc pracy dla osób poniżej 29. roku życia w sektorze prywatnym i samorządowym w regionach o najwyższym wskaźniku bezrobocia (cel: 13 000 nowych miejsc pracy). Do tej pory realizacja projektów przebiegała pomyślnie, a mikroprzedsiębiorstwa i MŚP wykazały największe zainteresowanie oferowaniem możliwości zatrudnienia młodym osobom. Do połowy maja 2013 r. stworzono ponad 6 200 nowych miejsc pracy (umowy na kwotę 33,1 mln EUR).
Litwa	<ul style="list-style-type: none"> – Na Litwie wszystkie zaplanowane działania EFS są realizowane. Dokonano też modyfikacji istniejącego projektu, aby zaoferować szkolenia zawodowe dla około 6 000 młodych ludzi. Budżet na ten cel wynosi około 6 mln EUR. Realizację projektu rozpoczęto w sierpniu 2012 r. a jego zakończenie nastąpi w sierpniu 2013 r. Liczba uczestników to 4 851 osób. – Projekt obejmujący szkolenie z zakresu umiejętności potrzebnych w pierwszym miejscu pracy został rozszerzony o dodatkowy budżet w wysokości 6 mln EUR. Z projektu skorzysta około 6 000 młodych ludzi. Realizację projektu rozpoczęto w lipcu 2011 r. a jego zakończenie nastąpi w listopadzie 2013 r. Dotychczas w projekcie wzięło udział już 4 382 młodych bezrobotnych. – W ramach funduszu promocji przedsiębiorczości (14,5 mln EUR z EFS) udziela się obecnie pożyczek i świadczy usługi szkoleniowe dla nowych przedsiębiorstw i osób prowadzących własną działalność gospodarczą. Młodzi

	<p>ludzie są grupą priorytetową w ramach tego środka. Zatwierdzono nowy środek (o wartości 3 mln EUR) mający na celu zwiększenie atrakcyjności programów pożyczkowych dla nowych przedsiębiorstw i osób prowadzących własną działalność gospodarczą.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niedawno zatwierdzono kolejny środek w ramach EFS (9,3 mln EUR) – „Wsparcie przy pierwszej pracy” – który zastępuje dotychczas realizowany program polegający na obniżaniu należnych składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku pierwszej pracy przez subsydiowanie wynagrodzeń. Realizację projektu rozpoczęto w sierpniu 2012 r. a jego zakończenie nastąpi w we wrześniu 2015 r. Planowana liczba uczestników to około 20 000 osób. Do 18 kwietnia 2013 r. otrzymano 4 858 wniosków. – W dniu 17 kwietnia 2013 r. zatwierdzono dodatkowy program, z budżetem wynoszącym 2,3 mln EUR, mający na celu wspieranie zatrudnienia i motywowanie młodzieży. Dwa z tych projektów dotyczyć będą wolontariatu oraz indywidualnego wsparcia dla młodych osób w trudnej sytuacji.
Łotwa	<ul style="list-style-type: none"> – Kwotę 11 mln EUR przeznaczono na różne środki dające wsparcie młodym ludziom bez kwalifikacji zawodowych oraz służące poszukiwaniu nowych, potrzebnych na rynku pracy kwalifikacji. Dzięki tym środkom udział młodych bezrobotnych otrzymujących wsparcie z funduszy unijnych wzrośnie z 24 % do 40 %, a liczba osób uczestniczących w szkoleniach zawodowych powinna się podwoić. – Pięcioletni projekt „Programy w zakresie zdobywania wykształcenia zawodowego, podstawowych umiejętności i kompetencji dla utrzymania odpowiedniego poziomu wykształcenia i rozwoju kariery” ma na celu przygotowanie profesjonalistów w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego II stopnia, aby promować zdobywanie kompetencji i umiejętności zawodowych przydatnych w działalności zawodowej oraz dalszego kształcenia, a także ułatwiania integracji na rynku pracy. Projekt ten jest realizowany w partnerstwie ze szkołami kształcenia i szkolenia zawodowego, które oferują 12-18 miesięczne programy drugiego i trzeciego poziomu kwalifikacji zawodowych dla 4 000 osób poniżej 25. roku życia. Do końca maja 2013 r. 1372 studentów uzyskało drugi i trzeci poziom kwalifikacji zawodowych. – W 2013 r. realizowany jest współfinansowany przez EFS projekt „Warsztaty dla młodzieży”, który ma na celu umożliwienie nawet 500 młodym ludziom w wieku od 15 do 24 lat, bez wcześniejszego wykształcenia zawodowego, zdobycie doświadczenia w zakresie 3 zawodów i dokonanie świadomego wyboru kariery.
Portugalia	<ul style="list-style-type: none"> – Inicjatywa krajowa pod nazwą „Impulso Jovem” zakłada kompleksową operację przekierowania funduszy strukturalnych, z czego do końca 2015 r. w

	<p>Portugalii skorzysta 90 000 młodych ludzi. Kwota 143 mln EUR z EFS została przeniesiona na finansowanie środków takich jak staże w kluczowych sektorach gospodarki, a także wsparcie zatrudniania osób w wieku 18–30 lat polegające na zwrocie płaconej przez pracodawcę składki na ubezpieczenie społeczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> – W lutym 2013 r. zakres programu został powiększony pod względem kryteriów kwalifikowalności, a także rozszerzony na inne regiony. Do końca maja 9 676 młodych osób zostało objętych tym programem. Dokonano przesunięcia 10 mln EUR ze środków programu operacyjnego EFRR na rzecz Madery do odpowiedniego programu operacyjnego EFS w celu wspierania środków służących zatrudnianiu młodzieży, takich jak środki motywujące do zatrudniania i staże. Działanie to objęło do końca maja 1497 dodatkowych młodych osób.
Hiszpania	<ul style="list-style-type: none"> – W Hiszpanii w 2012 r. ponad 286 mln EUR z EFS zostało przeniesionych na realizację działań dotyczących młodzieży. Z tej kwoty 135 mln EUR skierowano do publicznych służb zatrudnienia w celu pomagania młodym ludziom w znalezieniu pracy. Realizowane dotychczas działania dotyczące młodzieży to szkoły-warsztaty i warsztaty zatrudnienia, w których uczestniczyło około 9 500 młodych osób. Obejmują one programy łączące zatrudnienie i szkolenie. Ponadto w odniesieniu do około 142 000 młodych osób wdrożono dotacje w formie obniżek składki na ubezpieczenie społeczne dla przedsiębiorstw zatrudniających młode osoby. – W odniesieniu do 50 mln EUR z EFS przeniesionych w 2012 r. na program zwalczania dyskryminacji, środki odnoszące się do bezrobocia wśród młodych osób polegają głównie na działaniach w zakresie zintegrowanych modeli zatrudnienia dostosowanych do konkretnych potrzeb różnych grup, takich jak młodzież niepełnosprawna, młodzi Romowie, młode osoby ze szczególnymi problemami oraz młodzież bezrobotna o średnim poziomie zdolności do zatrudnienia. – Rząd Hiszpanii przedstawił w dniu 12 marca 2013 r. strategię zatrudnienia i przedsiębiorczości młodzieży na lata 2013–2016. Ta inicjatywa obejmuje 100 indywidualnych środków mających na celu walkę z bezrobociem młodych osób. Działania są skierowane do młodych osób poniżej 30. roku życia, a w szczególności do bezrobotnych. Na osiągnięcie celów strategii i wdrożenie nowych środków przeznaczono nowe zasoby w wysokości 3,485 mld EUR. Niektóre z tych działań będą częściowo finansowane przez EFS w obecnych i przyszłych okresach programowania.
Włochy	<ul style="list-style-type: none"> – W ramach realizacji pierwszego etapu planu działania w zakresie spójności przeznaczono 1,4 mld EUR na działania służące pobudzeniu kształcenia i zatrudnienia, obejmujące plan zatrudnienia młodych osób na Sycylii z budżetem wynoszącym 452 mln EUR i spodziewanym uczestnictwem 50 000

	<p>młodych osób, nowe działania w zakresie kształcenia dla 65 300 studentów z południowych regionów lub 13 000 nowych stypendiów w zakresie mobilności. Na drugim etapie dodatkowe 620 mln EUR zostało przeznaczone na działania wspierające młode osoby i młodzież niekształcąca się, niepracującą ani nieszkolącą się, w tym na wsparcie przedsiębiorczości i przeciwdziałanie wczesnemu porzucaniu nauki.</p> <ul style="list-style-type: none"> - EFS współfinansuje również „program AWVA” z budżetem w wysokości 118 mln EUR, wspierający przyuczanie do zawodu, oraz „program FIXO” (wspieranie doradztwa i pośrednictwa pracy dla młodych uczniów) z budżetem 36 mln EUR.
Grecja	<ul style="list-style-type: none"> - Pod koniec 2012 r. dokonano daleko idących zmian w zakresie finansowania programów, a w styczniu 2013 r. przyjęto krajowy plan działania na rzecz młodzieży, na który przeznaczona została kwota 517 mln EUR z funduszy unijnych. Plan ten ma na celu wspieranie zatrudnienia młodzieży, szkolenia zawodowego oraz przedsiębiorczości, a jego grupa docelowa to prawie 350 000 młodych ludzi. W ramach najnowszych zmian w programowaniu planuje się dodatkowe wsparcie w wysokości 1,2 mld EUR w celu zapewnienia płynności MŚP. Zgodnie z najnowszymi informacjami od władz Grecji rozpoczęto już realizację nowych inicjatyw zawartych w planie działania na rzecz młodzieży (około 47 mln EUR), które obejmują czasowe zatrudnianie młodych bezrobotnych (do 35 lat) w programach społecznych w dziedzinie kultury, jak również wspieranie struktur społecznych, których celem jest walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w celu rekrutacji młodych bezrobotnych. - Ponadto rozpoczęto realizację następujących programów w ramach planu działania (około 146 mln EUR): a) tzw. „bon na wejście na rynek pracy”, który obejmuje szkolenie i pięciomiesięczną praktykę zawodową w przedsiębiorstwie dla 45 000 bezrobotnych do 29. roku życia; b) szkolenie teoretyczne połączone ze szkoleniem w miejscu pracy dla 1 000 bezrobotnych marynarzy do 29. roku życia.